enterprise europe network

Podpora podniků na dosah ruky

SERVICES & RETAIL sector group

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY

Jak správně přeshraničně poskytovat služby a vysílat pracovníky

Publikace zahrnuje změny platné od května roku 2011 s aktualizacemi v prosinci 2014

Zaslání publikace v elektronické verzi si lze vyžádat na adrese een@crr.cz, je též k dispozici na *http://www.crr.cz/cs/podpora-podnikani/publikace-prirucky/*.

Vydává Centrum pro regionální rozvoj ČR
Zpracovala RNDr. Jitka Ryšavá
Srpen 2011, poslední aktualizace prosinec 2014

Tato publikace vznikla v rámci projektu Enterprise Europe Network podporovaného Rámcovým programem pro konkurenceschopnost a inovace (CIP) Evropské komise a Ministerstvem průmyslu a obchodu. Evropská komise ani Ministerstvo průmyslu a obchodu nenesou odpovědnost za informace zveřejněné v této publikaci. Publikace má pouze informativní charakter a nenahrazuje kvalifikované poradenství. Zpracovatel tedy nenese žádnou odpovědnost za případné škody, které by mohly vzniknout při aplikaci zde uváděných informací a doporučení v praxi.

Obsah

Úvod ... 6

1. Přeshraniční poskytování služeb ... 8

1.1 Právní úprava přeshraničního poskytování služeb – obecné pojmy ... 9

1.2 Vysílání pracovníků ... 11

1.2.1 Dodržování pracovně-právních podmínek vyslaných zaměstnanců ... 12

1.2.2 Sociální a zdravotní pojištění ... 14

1.2.3 Daně z příjmu ... 18

1.2.4 Daň z přidané hodnoty (DPH) ... 23

1.2.5 Nahlášení - notifikace vyslaných zaměstnanců ... 25

1.2.6 Kvalifikační požadavky ... 27

1.2.7 Zapamatujte si ... 29

1.3 Přeshraniční poskytování služeb osobami samostatně výdělečně činnými (OSVČ) ... 31

1.3.1 Základní podmínky, které musí být splněny ... 31

1.3.2 Sociální a zdravotní pojištění ... 33

1.3.3 Daně z příjmu a DPH ... 34

1.3.4 Kvalifikační požadavky ... 35

1.3.5 Zapamatujte si ... 39

2. Jak správně postupovat v konkrétních příkladech ... 40

2.1 Stavební firma chce vyslat zedníky do Německa ... 41

2.2 Stavební firma chce vyslat zedníky do Rakouska ... 44

2.3 OSVČ chce zedničit v Německu ... 47

2.4 OSVČ chce zedničit v Rakousku ... 48

3. Seznam informačních zdrojů a internetových odkazů ... 51

Úvod

Květnem 2011 skončilo přechodné období pro zaměstnávání občanů České republiky v Německu a Rakousku a také přechodné období pro vysílání pracovníků – občanů ČR do těchto zemí. Množství dotazů jak od podniků, tak i osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) směrovaných na odborníky sítě Enterprise Europe Network svědčí o tom, že není stále jasné, k jakým změnám došlo a jaké jsou povinnosti při vysílání pracovníků a poskytování služeb v jiných zemích EU obecně.

Publikace, kterou vám předkládá Enterprise Europe Network při Centru pro regionální rozvoj ČR, je zaměřena především na přeshraniční poskytování služeb v Německu a Rakousku, ale věnuje se také obecně právním a daňovým otázkám spojeným s danou problematikou a dotýká se i pravidel v jiných zemích EU. Podává základní přehled o tom, jak postupovat ve velice konkrétních případech a také díky velkému množství odkazů na konkrétní formuláře a zdroje důležitých informací umožňuje rychle najít a uplatnit správný postup.

Síť Enterprise Europe Network (EEN) je nejrozšířenější evropská poradenská síť pro podnikatele a podniky, zřízená Evropskou komisí, a fungující již ve 48 zemích světa – tedy nejen v zemích EU. Síť EEN pomáhá podnikatelům - kromě jiného - vyvarovat se řady chyb a problémů při obchodování na jednotném vnitřním trhu EU. Konzultace a problémy konkrétních podnikatelů v rámci jednotného trhu pomáhá řešit i mezinárodní pracovní skupina Služby a maloobchod sítě EEN, jejímiž členy jsou odborníci na toto téma z řad pracovníků EEN jednotlivých zemí. Některé informace pro předkládanou publikaci o podmínkách v jednotlivých zemích se podařilo získat právě díky našemu členství v této skupině.

Předkládaná příručka odráží dlouholeté zkušenosti odborníků EEN v oblasti vysílání pracovníků a poskytování služeb na jednotném trhu EU a mapuje stav problematiky k červenci 2011 s průběžnými částečnými aktualizacemi, poslední aktualizace byla provedena v prosinci 2014. Vzhledem k problematičnosti předmětu a někdy různým výkladům v jednotlivých zemích, nemohou být předkládané informace považovány za úplné a vyčerpávající. Také nemohou být vnímány jako jakýkoliv závazný výklad příslušných ustanovení právních řádů jednotlivých členských zemí Evropské unie. Proto doporučujeme, aby podnikatelé vždy svoji činnost v zahraničí ještě konzultovali s odborníky na místní právní a daňový systém.

Uvítáme, pokud nám sdělíte, co se vám líbilo či co jste v příručce postrádali.

Použité zdroje a další publikace na toto téma najdete v Kapitole 3.

1. Přeshraniční poskytování služeb

1.1 Právní úprava přeshraničního poskytování služeb – obecné pojmy

Právo Evropské unie lze rozdělit do dvou skupin:

1. **Primární právo** – tvořeno především zakládajícími smlouvami ve znění pozdějších novel (nyní ve znění Lisabonské smlouvy) a smlouvami o přistoupení (zatím poslední je Smlouva o přistoupení Chorvatska k Evropské unii).

2. **Sekundární právo** – legislativní akty přejaté evropskými institucemi, které mohou být vydány jen na základě konkrétního ustanovení primárního práva; mezi jeho závazné právní akty patří:

   a. **Nařízení** – právní akt, který je obecně a přímo závazný v EU. Vztahuje se na všechny účastníky integrace a stává se součástí právních řádů členských zemí EU ihned po schválení bez nutnosti transpozice (převedení do právního řádu jednotlivých členských států). Pokud je v rozporu s národním právním řádem, tak má přednost.

   b. **Směrnice** – právní norma EU, která musí být ve stanovené lhůtě transponována do národních právních řádů (novela zákona, vyhláška apod.), je obecně závazná co do cíle, nikoli co do způsobu převodu do národních legislativ.

   c. **Rozhodnutí** – právní akt EU, který je přímo závazný, ale pouze pro subjekty v něm uvedené – např. jednotlivé členské státy či jednotlivé ekonomické subjekty.

Na jednotném vnitřním trhu EU platí čtyři základní svobody: svoboda pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu. Tyto svobody platí nejenom v zemích EU, ale i ve Švýcarsku a v Norsku, Islandu a Lichtenštejnsku. Země EU, Norsko, Island a Lichtenštejnsko tvoří Evropský hospodářský prostor (EHP). Přestože pravidla pro přeshraniční poskytování služeb platná v Norsku, Islandu, Lichtenštejnsku a ve Švýcarsku jsou obdobná jako v zemích EU, nejsou zcela shodná. Příručka je primárně zaměřena na země EU, ostatních států se dotýká pouze okrajově.

Na problematiku poskytování služeb se vztahují především dvě svobody, a to volný pohyb osob – především svoboda usazování a volný pohyb služeb.

- **Volný pohyb osob** – konkrétněji **svoboda usazovaní** – znamená svobodu založit podnik či živnost v jiné zemi EU za stejných podmínek, jaké musí splnit místní občané. Právní rámec: články 45 – 54 Smlouvy o fungování EU[1].

- **Volný pohyb služeb** spočívá v právu podnikatele či firmy z jednoho členského státu EU **dočasně a příležitostně** poskytovat služby na území druhého – hostitelského členského státu, aniž by se v hostitelské členské zemi EU musel usadit. Právní rámec: články 56 – 62 Smlouvy o fungování EU.

Je vždy třeba posoudit, zda se jedná o dočasné a příležitostné poskytování služeb v jiné členské zemi EU, nebo zda je nutné se v druhém státě usadit, tzn. založit si tam podnik či živnost. Jedná se o poměrně složitý problém, neboť co znamená dočasnost a příležitostnost, není totiž nikde závazně definováno. Postupuje se především dle doby trvání, pravidelnosti, četnosti a nepřetržitosti poskytování služeb. Nezbytnou podmínkou je, aby přeshraničně poskytovaná služba byla prováděna i v zemi původu. Mezi typické příklady přeshraničního poskytování služeb lze zařadit např. stavební činnosti (byť by trvaly i několik let), dodávku softwarových či poradenských služeb.

Naproti tomu je nepřípustné poskytovat přeshraničně službu v jiné zemi EU pravidelně a dlouhodobě – tedy např. jeden den v týdnu či jeden týden v měsíci. Také služby, jejichž poskytování je obecně vázáno na určité místo (např. provozování restaurace, hotelu, kadeřnického salónu), nelze obecně poskytovat přeshraničně. Pokud je tedy firma či podnikatel dlouhodobě začleněn do hospodářství hostitelského členského státu včetně získávání zákazníků v této hostitelské zemi, musí se tam usadit.

Služby lze přeshraničně poskytovat v podstatě dvěma způsoby:

1. **Firma – zaměstnavatel** – získá v jiné členské zemi EU zakázku, aby tuto zakázku mohla uskutečnit, vyšle tam své zaměstnance, zaměstnanci zůstávají po celou dobu vyslání v pracovním poměru u vysílajícího zaměstnavatele.

---

1. Konsolidovaná verze Smlouvy o fungování Evropské unie ve znění Lisabonské smlouvy je k dispozici ke stažení zde: ***http://www.euroskop.cz/gallery/54/16334-fungovani_eu.pdf***.

2. **Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)** či osoba vykonávající **svobodná povolání** sama získá zakázku v jiném členském státě EU. Zakázku provede a poté se vrací do své země.

Na každou z těchto možností se vztahují poněkud odlišné podmínky, jež budou vysvětleny v následujících částech.

Krátké shrnutí

Přeshraničně – tzn. bez usazení v druhé členské zemi - lze poskytovat služby pouze dočasně a příležitostně a pouze v oboru, který je vykonáván i v zemi původu. Při trvalém či periodickém poskytování služeb v jiné zemi je nutné založit tam podnik či živnost.

1.2 Vysílání pracovníků

Vysílání pracovníků je komplexní problém, do úvahy je třeba vzít řadu skutečností.

- Je možné vysílat pracovníky pouze v činnostech, které firma provozuje i ve své zemi původu.
- Je také třeba dodržovat příslušné pracovně-právní podmínky.
- Postupovat dle pravidel pro sociální a zdravotní pojištění.
- Věnovat pozornost daňovým záležitostem (především daním z příjmu a dani z přidané hodnoty – DPH).
- Plnit notifikační povinnosti týkající se vyslaných zaměstnanců či kvalifikace vysílajícího podniku ...

Od 1. 5. 2011 již neexistuje přechodné období pro zaměstnávání českých občanů v Německu a Rakousku ani přechodné období pro vysílání pracovníků v některých oborech do těchto zemí. Od českých občanů tudíž již není možné vyžadovat pracovní povolení.

1.2.1 Dodržování pracovně-právních podmínek vyslaných zaměstnanců

Tato oblast je legislativně upravena směrnicí o vysílání pracovníků 96/71/ES[2]. Podle směrnice 96/71/ES (článek 1, odstavec 3a) může zaměstnavatel vyslat v rámci přeshraničního poskytování služeb pouze zaměstnance, se kterými má uzavřenou pracovní smlouvu, případně dohodu o pracovní činnosti.

V článku 1, odstavci 3 směrnice 96/71/ES jsou definovány ještě další dva způsoby vysílání pracovníků:

- vysílání-přidělování v rámci skupiny podniků – tj. vyslání pracovníka do provozovny sesterské, dceřiné nebo mateřské firmy,

- vysílání-přidělování agenturami práce.

Tato publikace se zabývá pouze vysíláním pracovníků v rámci přeshraničního poskytování služeb a přeshraničním poskytování služeb OSVČ a vůbec se nevěnuje vysílání-přidělování pracovníků v rámci skupiny podniků nebo agenturami práce, kdy jsou podmínky v řadě aspektů zcela odlišné.

Co především musí dodržovat vysílající podnik?

Vysílající podnik musí respektovat článek 3 směrnice 96/71/ES, jež mu ukládá dodržovat legislativu hostitelského státu v případě, že je pro vyslané zaměstnance výhodnější. Jedná se o:

- právní či správní předpisy nebo
- kolektivní smlouvy či rozhodčí nálezy, které byly prohlášeny za obecně právně závazné.

2. Směrnice o vysílání pracovníků 96/71/ES – ***http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1418045078198&uri=CELEX:31996L0071*** Nová směrnice 2014/67/EU o prosazování směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb ***http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1411542590116&uri=CELEX:32014L0067***

Pracovní podmínky, které je třeba dodržet dle pravidel hostitelské země, se týkají:

- maximální délky pracovní doby a doby odpočinku,
- minimální délky dovolené na zotavenou za rok,
- minimální mzdy, včetně sazeb za přesčasy (nevztahuje se na doplňkové systémy zaopatření v důchodu),
- ochrany zdraví, bezpečnosti a hygieny při práci,
- ochranných opatření při práci těhotných žen nebo žen krátce po porodu, dětí a mladistvých,
- rovného zacházení s muži a ženami a ostatních ustanovení o nediskriminaci.

Výjimka:

Existuje jediná výjimka, a to pro první instalaci nebo montáž, pokud tvoří podstatnou část smlouvy o dodávce zboží a je nezbytná pro uvedení zařízení do provozu a pokud ji provádějí kvalifikovaní pracovníci vysílajícího podniku. Pak se nemusí dodržet výše minimální mzdy a minimální délky dovolené v případě, že instalace nebo montáž nepřesahuje 8 dní a pokud se nejedná o stavební činnosti. Doba pro výjimku může být členským státem stanovena i delší, např. při vysílání do ČR musí být minimální mzda placena v případě, že vyslání trvá déle než jeden měsíc v roce.

Obecně závazné minimální mzdy v jednotlivých státech najdete na:
http://www.fedee.com/minwage.html.

To, že v některé zemi není obecná minimální mzda stanovena, neznamená, že není třeba dodržovat žádnou minimální výši mzdy! Pokud totiž existují obecně závazné kolektivní smlouvy pro daný obor, je třeba postupovat v souladu s nimi. Obecně závazné kolektivní smlouvy jsou v některých případech zveřejněny na internetu (např. pro Německo a Rakousko viz Kapitola 2.1 a Kapitola 2.2), někdy je třeba je získat přímo ze zdrojů v příslušné zemi. Hostitelské země obvykle vyžadují, aby doklady o vyplácené mzdě byly k dispozici na místě výkonu služby v zahraničí.

Při vysílání je též nutno vyplácet zaměstnancům příslušné cestovní náhrady dle českého zákoníku práce 262/2002 Sb.[3]

Krátké shrnutí

Vyslaný zaměstnanec musí mít v taxativně vyjmenovaných kategoriích stejné pracovní podmínky, jaké jsou v hostitelské zemi, pokud jsou pro něj výhodnější. Jedná se především o výši minimální mzdy, délku pracovní doby a doby odpočinku, délku dovolené za kalendářní rok apod. Do úvahy se berou podmínky stanovené právními či správními předpisy či obecně závaznými kolektivními smlouvami nebo rozhodčími nálezy.

1.2.2 Sociální a zdravotní pojištění

V Evropské unii existuje řada rozdílných sociálních systémů. Aby byly zajištěny nároky migrujících občanů v rámci EU/EHP a Švýcarska, bylo třeba vytvořit pravidla pro vzájemnou koordinaci systémů jednotlivých států. V rámci EU je zdravotní pojištění jedním z druhů sociálního pojištění, takže pokud se hovoří o příslušnosti k právním předpisům pro sociální pojištění, tatáž pravidla platí i pro pojištění zdravotní.

V současnosti (od 1. 5. 2010) se v EU uplatňují „nová nařízení"

- **Nařízení 883/2004**[4] – základní nařízení, které v Hlavě II obsahuje kolizní ustanovení pro určení příslušnosti k právním předpisům, tzn. pravidla, podle kterých se určuje, kde bude daný zaměstnanec v dané době odvádět své sociální a zdravotní pojištění.
- **Nařízení 987/2009**[5] – prováděcí nařízení k nařízení 883/2004.

3. Zákoník práce 262/2002 Sb. v platném znění, §156 až §172 - ***http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zakonik-prace/***
4. Nařízení 883/2004 - ***http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0883&qid=1396947313180***
5. Nařízení 987/2009 – ***http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32009R0987&qid=1396947491562***

- **Nařízení 1231/2010**[6] – rozšiřuje působnost nových nařízení na občany třetích zemí (tj. občany jiných zemí než EU/EHP).

Základní principy koordinace:

- Zaměstnanec v jednom okamžiku podléhá právním předpisům jenom jediného členského státu – princip aplikace právního řádu jednoho státu.
- Rovné zacházení a zákaz diskriminace.
- Sčítání doby pojištění.
- Zachování nabytých práv – výplata dávek do ciziny.

Základní pravidlo pro určení příslušnosti k právním předpisům:

- Zaměstnanec podléhá právním předpisům členského státu, ve kterém vykonává činnost.

Zvláštní pravidla:

- Platná pro vyslání – na vyslaného zaměstnance se až po dobu 24 měsíců vztahují předpisy vysílajícího státu. Při splnění podmínek vydá okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ) potvrzení o příslušnosti k právním předpisům – formulář A1 pro vyslání. Podmínky pro vydání:

- Zaměstnanec podléhá právním předpisům vysílajícího státu minimálně 1 měsíc před vysláním. To znamená, že odvádí pojištění ve vysílajícím státě ze zaměstnání či činnosti OSVČ, případně je ve vysílajícím státě pojištěn jako student, nezaměstnaný apod.

    - Existuje přímý vztah zaměstnavatel-zaměstnanec.
    - Vykonává podstatné činnosti pro vysílajícího zaměstnavatele.
    - Potvrzení se vydává maximálně na dva roky, nelze jej prodloužit.
    - Nelze, aby po skončení platnosti formuláře A1 vyslaného zaměstnance, byl

6. Nařízení 1231/2010 – ***http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32010R1231&qid=1396947546638***

stávající zaměstnanec nahrazen jiným zaměstnancem stejné firmy, který by při vyslání vykonával obdobnou činnost jako původní zaměstnanec.
    - Správní lhůta na vydání potvrzení je 30 dnů.

- V případě souběhu zaměstnání ve více členských zemích - tzn. zaměstnanec souběžně pracuje ve více členských zemích (např. servisní technik) - by se jednalo o souběh činností. Při splnění podmínek vydá Česká správa sociálního zabezpečení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům, žádost se podávává na OSSZ, jedná se o formulář A1 pro souběh činností. Podmínky:

    - Na zaměstnance, který má bydliště na území členského státu, se vztahují právní předpisy tohoto členského státu:

        - pokud tam vykonává podstatnou část své činnosti (minimálně 25 % - co se týče pracovní doby či odměny),
        - je zaměstnán různými podniky či zaměstnavateli, jejichž sídla nebo místa podnikání jsou v různých členských zemích.

    - Na zaměstnance, jenž nevykonává podstatnou část své činnosti ve státu bydliště, se vztahují právní předpisy členského státu, kde má jeho zaměstnavatel sídlo nebo místo podnikání.
    - Potvrzení se vydává maximálně na dva roky, je možné jej prodloužit.
    - Správní lhůta na vydání potvrzení je 60 dnů.

Pro Norsko, Island, Lichtenštejnsko a Švýcarsko jsou v současnosti stále účinná „stará nařízení“[7]. Lze očekávat, že i v těchto zemích se budou časem uplatňovat „nová nařízení“, ale nyní není jasné, od kterého data toto nastane.

---

7. „Stará nařízení“
Nařízení 1408/71 – základní nařízení, upravuje hmotně-právní charakter.
Nařízení 574/72 – upravuje procesně-právní charakter.
Nařízení 859/2003 – rozšiřuje působnost nařízení na občany třetích zemí tj. mimo (EU/EHP a Švýcarsko).

Základní rozdíly mezi „novými“ a „starými nařízeními“:

„Nová nařízení“ – formulář A1	**„Nová nařízení“ – formulář A1**
Platnost 24 měsíců	Platnost pouze 12 měsíců, je možno o dalších 12 měsíců prodloužit formulářem E102
Jeden občan v jednom okamžiku příslušen sociálnímu (a zdravotnímu) pojištění v jediné zemi	Za určitých specifických podmínek může být jeden občan v jednom okamžiku příslušen sociálnímu (a zdravotnímu) pojištění ve více zemích

Kromě potvrzeného formuláře A1 (případně E101), musí mít vyslaný zaměstnanec s sebou Evropský průkaz zdravotního pojištěnce (EHIC) – modrou kartičku zdravotní pojišťovny, kterou má každý občan ČR automaticky přidělenou. S tímto průkazem má vyslaný zaměstnanec nárok na nutné a nezbytné ošetření za stejných podmínek, jako mají občané hostitelské země.

Pozor, ve většině zemí jsou podstatně vyšší doplatky za ošetření, léky či hospitalizaci než v ČR. Navíc toto základní pojištění nepokrývá náklady na převoz pacienta či jeho ostatků do země původu. Proto je velmi vhodné, nikoliv ovšem povinné, sjednání komerčního připojištění, které poskytuje v řadě aspektů mnohem větší ochranu. Více informací o podmínkách v jednotlivých zemích lze nalézt na stránkách Centra mezistátních úhrad www.cmu.cz.

Krátké shrnutí

Vyslaný zaměstnanec může zůstat až po dobu dvou let v systému sociálního a zdravotního pojištění své domovské země. Aby bylo možné dokázat, že sociální a zdravotní pojištění platí v zemi původu, je třeba, aby měl s sebou potvrzený formulář A1 (E101) a Evropský průkaz zdravotního pojištění.

1.2.3 Daně z příjmu

Při posuzování problematiky daní z příjmu při vysílání pracovníků je především nutné zjistit, zda vysílajícímu podniku nebo vyslanému zaměstnanci nevznikne daňová povinnost i v hostitelské zemi. Je třeba vycházet z příslušných zákonů o daních z příjmu[8] a příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Seznam smluv o zamezení dvojího zdanění s příslušnými odkazy je k dispozici zde: *http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv/2013/prehled-platnych-smluv-ceske-republiky-o-10203.*

V případě rozporu mezi zákonem o daních z příjmu a smlouvou o zamezení dvojího zdanění má smlouva přednost.

Obvyklé členění smluv:

Článek 1 – definuje osoby, na něž se smlouva vztahuje.
Článek 2 – definuje daně, na něž se smlouva vztahuje.
Článek 3 – obsahuje všeobecné definice.
Článek 4 – definuje **daňový domicil – daňovou rezidenturu**, tj. stát, kde osoba (fyzická či právnická) daní své celosvětové příjmy. Někdy se jedna osoba dle vnitrostátních zákonů může stát daňovým rezidentem více zemí. Článek 4 obsahuje kolizní ustanovení, podle kterých se rozhodne, ve které zemi osoba své celosvětové příjmy bude danit. Příklady kolizních ustanovení (ze smlouvy se Slovenskem 100/2003 Sb. m. s.):

a) Osoba je rezidentem smluvního státu, kde má stálý byt. Pokud ho má v obou státech tak tam, kde má středisko životních zájmů.

b) Jestliže nelze určit, kde má středisko životních zájmů nebo pokud nemá stálý byt v žádném z nich, předpokládá se, že je rezidentem tam, kde se obvykle zdržuje.

c) Pokud se obvykle zdržuje v obou státech nebo v žádném z nich, předpokládá se, že je rezidentem toho státu, jehož je státním příslušníkem.

---

8. Český zákon o daních z příjmu 596/1992 Sb., v platném znění - ***http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/***

d) Pokud je osoba státním příslušníkem obou států nebo žádného z nich, upraví příslušné orgány smluvních států tuto otázku vzájemnou dohodou.

Článek 5 – **stálá provozovna**, tj. vznik povinnosti registrovat firmu k dani z příjmu i v hostitelské zemi a příslušnou daň tam odvádět. Pokud v hostitelské zemi stálá provozovna vznikne, tak se daně odvádějí dle článku 7 – **zisky podniků**. Příklad definice stálé provozovny:

- Stálá provozovna zahrnuje obzvláště místo vedení části podniku, pobočku, kancelář, továrnu, dílnu, důl, naleziště ropy, plynu, lom či jakékoliv jiné místo, kde se nacházejí přírodní zdroje.

- Rovněž zahrnuje: staveniště nebo stavební, montážní nebo instalační projekt nebo dozor s tím spojený (definice je odlišná dle jednotlivých smluv), ale pouze pokud trvá déle než např. 12 měsíců (rozhodná délka může být definována jinak). Každé staveniště se posuzuje zvlášť, pokud se nejedná např. o ropovod apod.

- Službová stálá provozovna – poskytování služeb, ale pouze pokud trvá déle než určité období (např. šest měsíců kumulovaně v jakémkoliv dvanáctiměsíčním období či devět měsíců v jakémkoliv patnáctiměsíčním období), pouze v novějších smlouvách.

- Pokud zástupce – jiný než nezávislý zástupce (např. makléř nebo generální komisionář) – jedná ve smluvním státě na účet podniku a má oprávnění uzavírat jménem podniku smlouvy – má se za to, že firma má stálou provozovnu.

- Pokud stálá provozovna vznikne, vzniká od samého počátku.

- Stálá provozovna nezahrnuje např. zařízení (či zásobu zboží) sloužící k uskladnění, vystavení nebo dodání zboží patřící podniku; místo k podnikání, které se udržuje pouze za účelem nákupu zboží nebo shromažďování informací pro podnik apod.

Mezi další důležité články smluv patří článek věnovaný daním z příjmu zaměstnanců. Obecně se dá říci, že zaměstnanec má daňovou povinnost pouze

v zemi, kde má daňový domicil, pokud jsou v hostitelské zemi splněny všechny následující podmínky:

1. Doba vyslání je kratší než 183 dnů z roku či z dvanácti po sobě jdoucích měsíců.
2. Náklady nejdou k tíži stálé provozovny.
3. Skutečný zaměstnavatel sídlí v domovské zemi

Pokud byť jedna z podmínek není splněna, daň se platí i v zemi vyslání, ve smlouvě jsou popsány metody vyloučení dvojího zdanění.

- **Metoda zápočtu daně** – poplatník zahrne za účelem zdanění ve státě, kde je daňovým rezidentem, své celosvětové příjmy. Má právo započíst daň zaplacenou ve druhém státě do daňové povinnosti ve státě, kde je daňovým rezidentem.

    - **Zápočet úplný** – nárok na odpočet v plné výši.

    - **Zápočet prostý** – nárok na odpočet pouze do výše poměrné části daně připadající z celkové daňové povinnosti poplatníka v ČR na daň z příjmů ze zdroje v zahraničí.

- **Metoda vynětí daně** – daňová povinnost a zaplacená daň se do daňového přiznání v zemi daňové rezidentury nezapočítává.

    - **Vynětí úplné** – příjem ze zdrojů v zahraničí je zcela vyňat ze základu daně.

    - **Vynětí s výhradou progrese** – v podstatě se zjistí, jaká průměrná sazba by vyšla při zdanění všech příjmů, tato sazba se pak použije pro výpočet daně pouze z ČR. Má význam pouze u daní s progresí.

Obvyklé členění smluv:

Článek 1 – definuje osoby, na něž se smlouva vztahuje.
Článek 2 – definuje daně, na něž se smlouva vztahuje.
Článek 3 – obsahuje všeobecné definice.
Článek 4 – definuje **daňový domicil – daňovou rezidenturu**, tj. stát, kde osoba (fyzická či právnická) daní své celosvětové příjmy. Někdy se jedna osoba dle vnitrostátních zákonů může stát daňovým rezidentem více

zemí. Článek 4 obsahuje kolizní ustanovení, podle kterých se rozhodne, ve které zemi osoba své celosvětové příjmy bude danit. Příklady kolizních ustanovení (ze smlouvy se Slovenskem 100/2003 Sb. m. s.):

a) Osoba je rezidentem smluvního státu, kde má stálý byt. Pokud ho má v obou státech tak tam, kde má středisko životních zájmů.

b) Jestliže nelze určit, kde má středisko životních zájmů nebo pokud nemá stálý byt v žádném z nich, předpokládá se, že je rezidentem tam, kde se obvykle zdržuje.

c) Pokud se obvykle zdržuje v obou státech nebo v žádném z nich, předpokládá se, že je rezidentem toho státu, jehož je státním příslušníkem.

d) Pokud je osoba státním příslušníkem obou států nebo žádného z nich, upraví příslušné orgány smluvních států tuto otázku vzájemnou dohodou.

Článek 5 – **stálá provozovna**, tj. vznik povinnosti registrovat firmu k dani z příjmu i v hostitelské zemi a příslušnou daň tam odvádět. Pokud v hostitelské zemi stálá provozovna vznikne, tak se daně odvádějí dle článku 7 – **zisky podniků**. Příklad definice stálé provozovny:

- Stálá provozovna zahrnuje obzvláště místo vedení části podniku, pobočku, kancelář, továrnu, dílnu, důl, naleziště ropy, plynu, lom či jakékoliv jiné místo, kde se nacházejí přírodní zdroje.

- Rovněž zahrnuje: staveniště nebo stavební, montážní nebo instalační projekt nebo dozor s tím spojený (definice je odlišná dle jednotlivých smluv), ale pouze pokud trvá déle než např. 12 měsíců (rozhodná délka může být definována jinak). Každé staveniště se posuzuje zvlášť, pokud se nejedná např. o ropovod apod.

- Službová stálá provozovna – poskytování služeb, ale pouze pokud trvá déle než určité období (např. šest měsíců kumulovaně v jakémkoliv dvanáctiměsíčním období či devět měsíců v jakémkoliv patnáctiměsíčním období), pouze v novějších smlouvách.

- Pokud zástupce – jiný než nezávislý zástupce (např. makléř nebo generální komisionář) – jedná ve smluvním státě na účet podniku a má oprávnění uzavírat jménem podniku smlouvy – má se za to, že firma má stálou provozovnu.

- Pokud stálá provozovna vznikne, vzniká od samého počátku.

- Stálá provozovna nezahrnuje např. zařízení (či zásobu zboží) sloužící k uskladnění, vystavení nebo dodání zboží patřící podniku; místo k podnikání, které se udržuje pouze za účelem nákupu zboží nebo shromažďování informací pro podnik apod.

Mezi další důležité články smluv patří článek věnovaný daním z příjmu zaměstnanců. Obecně se dá říci, že zaměstnanec má daňovou povinnost pouze v zemi, kde má daňový domicil, pokud jsou v hostitelské zemi splněny všechny následující podmínky:

1. Doba vyslání je kratší než 183 dnů z roku či z dvanácti po sobě jdoucích měsíců.
2. Náklady nejdou k tíži stálé provozovny.
3. Skutečný zaměstnavatel sídlí v domovské zemi

Pokud byť jedna z podmínek není splněna, daň se platí i v zemi vyslání, ve smlouvě jsou popsány metody vyloučení dvojího zdanění.

- **Metoda zápočtu daně** – poplatník zahrne za účelem zdanění ve státě, kde je daňovým rezidentem, své celosvětové příjmy. Má právo započíst daň zaplacenou ve druhém státě do daňové povinnosti ve státě, kde je daňovým rezidentem.

    - **Zápočet úplný** – nárok na odpočet v plné výši.

    - **Zápočet prostý** – nárok na odpočet pouze do výše poměrné části daně připadající z celkové daňové povinnosti poplatníka v ČR na daň z příjmů ze zdroje v zahraničí.

- **Metoda vynětí daně** – daňová povinnost a zaplacená daň se do daňového přiznání v zemi daňové rezidentury nezapočítává.

    - **Vynětí úplné** – příjem ze zdrojů v zahraničí je zcela vyňat ze základu daně.

- **Vynětí s výhradou progrese** – v podstatě se zjistí, jaká průměrná sazba by vyšla při zdanění všech příjmů, tato sazba se pak použije pro výpočet daně pouze z ČR. Má význam pouze u daní s progresí.

Krátké shrnutí

Je nutné zjistit, zda vysílajícímu podniku v hostitelské zemi vznikne stálá provozovna, tj. povinnost registrovat se a odvádět daň z příjmu podniku i v hostitelské zemi. Taktéž je třeba vědět, zda vzniká daňová povinnost v hostitelské zemi u vyslaného zaměstnance. Vychází se ze zákonů o daních z příjmu a smluv o zamezení dvojího zdanění.

1.2.4 Daň z přidané hodnoty (DPH)

Pravidla týkající se DPH jsou v Evropské unii harmonizována.[9]

U přeshraničního poskytování služeb je velice důležité správně stanovit místo plnění DPH. Základní pravidlo je uvedeno v § 9 zákona 235/2004 Sb.:

- **9.1** - V případě, že je služba poskytnuta **osobě povinné k dani** (tzv. b2b služby – služby podnikatel-podnikatel), je místem plnění stát, kde má příjemce služby sídlo nebo místo podnikaní.

- **9.2** - V případě, že je služba poskytnuta **osobě nepovinné k dani** (tzv. b2c služby – služby podnikatel-spotřebitel), je místem plnění stát, kde má poskytovatel služby sídlo nebo místo k podnikání.

Při poskytování služeb dle základního pravidla 9.1 – mezi osobami povinnými k dani – se povinně uplatňuje **reverse charge**, tzn. přenos povinnosti platit DPH na příjemce služby.

9. Český zákon o DPH 235/2004 Sb. v aktuálním znění - ***http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dph/*** implementoval – obdobně jako legislativa jiných členských států EU - směrnici 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty ***http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32006L0112&qid=1396946924387***

Vedle základního pravidla pro stanovení místa plnění u DPH existuje řada zvláštních pravidel, jsou uvedena v § 10 až § 10k zákona 235/2004 Sb. Jedná se především o následující služby:

- Služby **vztahující se k nemovitostem** (také projektová činnost, lesnické práce, hlídání objektů, ubytovací služby a řada dalších) - místo plnění je tam, kde se nemovitost nachází.

- **Přeprava osob** - místo plnění tam, kde se příslušný úsek přepravy uskutečňuje.

- **Stravovací služby** - místo plnění tam, kde služba byla poskytnuta.

- **Krátkodobý pronájem dopravního prostředku** (do 30 dnů, u lodí do 90 dnů) - místo plnění tam, kde je dopravní prostředek předán zákazníkovi.

- **Dlouhodobý pronájem dopravního prostředku osobě nepovinné k dani – místo plnění se řídí místem, kde je zákazník usazen, resp. má bydliště či kde se obvykle zdržuje.**

- Některé další služby – např. přeprava zboží, služby přímo související s přepravou zboží, oceňování a práce na movité věci osobě nepovinné k dani.

U služeb, jichž se týkají zvláštní pravidla, neexistuje ze strany členských států povinnost používat reverse charge při poskytování služeb osobám povinným k daním. Je vždy třeba postupovat dle legislativy příslušné země. Při poskytování služeb dle zvláštních pravidel osobám nepovinným k daním je vždy nezbytné se v příslušné zemi zaregistrovat k DPH a příslušnou DPH tam odvádět.

Krátké shrnutí

Je nutné vědět, kde má přeshraničně poskytovaná služba místo plnění pro platbu DPH. Existuje základní pravidlo, ze kterého je řada výjimek. Pokud firma poskytuje službu osobě povinné k dani dle základního pravidla, je místo plnění tam, kde má přijímající subjekt sídlo či místo podnikaní. V případě, že je služba dle základního pravidla poskytnuta osobě nepovinné k dani, je místo plnění tam, kde má dodavatel sídlo či místo podnikání.

1.2.5 Nahlášení - notifikace vyslaných zaměstnanců

Zhruba ve 2/3 členských zemí EU existuje tzv. notifikační povinnost vyslaných zaměstnanců. To znamená, že vysílající podnik musí nejpozději těsně před vysláním nahlásit své vyslané zaměstnance. Vyslaní zaměstnanci mají mít vždy s sebou doklad o tom, že notifikace byla řádně provedena. Způsob provedení notifikace se liší země od země, jako příklady lze uvést následující procedury:

Rakousko:

Velmi se doporučuje zaslat nahlášení cca 1 týden před vysláním pracovníků.[10]

Formulář se zasílá na adresu:
Zentrale Koordinationsstelle des Bundesministeriums
für Finanzen für die Kontrolle illegaler Beschäftigung
Per Adresse Finanzamt für den 3. und 11. Bezirk
Erdbergstraße 192-196
1030 Wien
E-mail: post.zko@bmf.gv.at
Fax: +43 (1) 51433/591006

Německo:

Notifikují se zaměstnanci pouze v některých profesích. Jedná se o profese, pro něž existují obecně závazné kolektivní smlouvy.[11]

Vyplněný formulář se zasílá na adresu:
Bundesfinanzdirektion West, Finanzkontolle Schwarzarbeit, FKS
Wörthstraße 1-3
D-50668 Köln
Fax: + 49 221 964870

---

10. Ohlašovací formuláře pro Rakousko - ***http://formulare.bmf.gv.at/service/formulare/inter-Steuern/pdfs/9999/ZKO3.pdf*** (NJ), ***http://formulare.bmf.gv.at/service/formulare/inter-Steuern/pdfs/9999/ZKO3-E.pdf*** (AJ).
11. Notifikační formuláře pro Německo v němčině (k dispozici v pravé liště) - ***http://www.zoll.de/DE/Fachthemen/Arbeit/Meldungen-bei-Entsendung/meldungen-bei-entsendung_node.html***

Francie:

Je třeba nahlásit všechny vyslané zaměstnance, ohlašovací formulář je ve francouzštině (s anglickým překladem)[12]. Formulář se vyplňuje francouzsky a zasílá se na příslušný úřad dle jednotlivých departementů. Kontakty na departementy lze získat zde: *http://direccte.gouv.fr/la-direccte-un-interlocuteur-unique-pour-les-entreprises.html*.

Belgie:

Vyslaní zaměstnanci se ohlašují pomocí on-line systému LIMOSA – *http://www.limosa.be/*, který je k dispozici ve čtyřech jazycích – v angličtině, francouzštině, němčině a vlámštině.

Slovensko:

Na Slovensku se nově nahlašují vyslaní pracovníci, a to jak občané EU/EHP nebo Švýcarska, tak občané třetích zemí, více informací lze nalézt zde: *http://www.upsvar.sk/sluzby-zamestnanosti/zamestnavanie-cudzincov/zamestnavanie-obcanov-eu-ehp.html?page_id=272203*.

Vyslaní zaměstnanci se nahlašují v následujících zemích:

- V Belgii, v Bulharsku, v ČR, v Dánsku, ve Francii, na Kypru, v Litvě (u stavebních profesí, u ostatních pouze, pokud je vyslání delší než 30 dnů), v Lotyšsku, v Lucembursku, na Maltě, v Německu (u oborů, které jsou pokryty obecně závaznými kolektivními smlouvami), v Portugalsku, v Rakousku, v Rumunsku, v Řecku, na Slovensku, ve Švédsku a ve Slovinsku.

12. Notifikační formulář pro Francii - ***http://travail-emploi.gouv.fr/informations-pratiques,89/formulaires,55/etrangers-en-france,69/detachement-de-travailleurs,9542.html***

1.2.6 Kvalifikační požadavky

Pokud chce občan jednoho členského státu EU působit dlouhodobě – ať již jako zaměstnanec či se tam chce usadit - v jiné členské zemi v oboru, který je v této druhé členské zemi regulován, musí si zažádat o **uznání kvalifikace**.

Když se jedná o dočasné a příležitostné poskytování služeb v jiné členské zemi v regulované profesi prostřednictvím vyslaných zaměstnanců, je třeba výkon vysílající firmy **ohlásit** ještě před prvním výkonem činnosti v hostitelské zemi na příslušných úřadech této členské země. Nová procedura byla zavedena směrnicí o uznávání odborných kvalifikací 2005/36/ES[13]. Ohlášení platí jeden rok, poté je třeba jej znovu obnovit. Provádí se **ohlášení kvalifikace podniku** a nikoliv ohlášení kvalifikace vyslaných zaměstnanců. První ohlášení kvalifikace se doplňuje **následujícími doklady**:

- Doklady o kvalifikaci odpovědného zástupce podniku s příslušným překladem. Pokud je kvalifikace regulována v hostitelské zemi a není regulována v zemi původu, stačí, jestliže podnik tuto činnost ve své zemi vykonával minimálně po dobu dvou let v uplynulých deseti letech.

- Doklady o tom, že podnik je legálně usazen ve své domovské zemi s příslušným překladem.

- Dokladem o občanství odpovědného zástupce podniku.

Některé země (např. Rakousko a Maďarsko) vyžadují originály či úředně ověřené kopie a úředně ověřené překlady.

Seznam profesí regulovaných v jednotlivých zemích EU je k dispozici zde: *http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=regProf.home.* V seznamu je také uveden orgán, u kterého je třeba provést ohlášení kvalifikace. Bohužel, tento seznam není zcela přesný a správný, pro některé země ještě není kompletní. Navíc názvy a definice jednotlivých profesí-činností se v různých zemích liší. Dá se říci, že pokud je určitá profese uvedena v tomto seznamu, je jisté, že je regulovaná. Pokud v něm uvedena není, není jisté, že se skutečně jedná

13. Směrnice o uznávání odborných kvalifikací 2005/36/ES – ***http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32005L0036&qid=1396947240746***

o neregulovanou profesi. V případě pochybností je vhodné obrátit se na kontaktní místa pro kvalifikace. Jejich seznam pro všechny členské země najdete na: *http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/contact/national_contact_points_en.htm.*

Lze také vyhledávat v národních seznamech regulovaných profesí (viz Kapitola 1.3.4).

Ohlášení kvalifikace je na rozdíl od uznání kvalifikace pouze ohlašovací procedura, takže po provedení ohlášení není obvykle nutné vyčkávat na vyjádření příslušného orgánu. Pokud má však příslušný uznávací orgán pochybnosti o kvalifikaci podniku, může podnik vyzvat k předložení dalších dokladů o kvalifikaci či učinit jiné opatření.

V případě prvního poskytnutí služeb u regulovaných povolání, která mají **důsledky pro veřejné zdraví nebo bezpečnost**, může příslušný orgán hostitelského členského státu zkontrolovat odbornou kvalifikaci poskytovatele služeb před tímto prvním poskytnutím – jedná se o tzv. **ověření** kvalifikace. Problémem je, že stále ještě není pro všechny státy EU k dispozici seznam regulovaných profesí, u nichž je nutné podstoupit komplikovanější povolovací proceduru ověření. Často se jedná o zdravotnické profese, ale v Německu je třeba ověřit např. i činnost kominíka, v Rakousku např. kosmetičky. Při ověření kvalifikace je třeba vyčkat na vyjádření kompetentních orgánů, pokud toto vyjádření nedorazí během tří měsíců, může podnik postupovat tak, jakoby mu byla kvalifikace ověřena.

Krátké shrnutí

V případě přeshraničního poskytování služeb v jiné zemi EU v profesi, která je tam regulovaná, je nutné výkon této profese předem ohlásit na příslušném kompetentním orgánu. Ohlášení se obvykle doplňuje doklady o kvalifikaci a činnosti vysílajícího podniku a platí 1 rok. V případě povolání, jejichž výkon má důsledky na veřejné zdraví nebo bezpečnost, může členský stát požadovat ověření kvalifikace, což je na rozdíl od ohlášení povolovací procedura.

1.2.7 Zapamatujte si

Vysílající podnik musí splnit následující podmínky a podstoupit následující procedury – tučně jsou uvedeny podmínky, které nejsou podrobně rozebrány v předchozím textu:

- Přeshraničně může vykonávat pouze služby, které legálně provádí ve své zemi původu.

- Přeshraničně může poskytovat služby pouze dočasně a příležitostně.

- Do jiné členské země může vysílat pouze své zaměstnance.

- **V případě vysílání zaměstnanců ze třetích zemí (mino EU/EPH a Švýcarsko) je nutné ověřit si podmínky pro konkrétní hostitelskou zemi.**

- Vyslaní pracovníci musí mít obdobné pracovní podmínky (např. minimální mzdu, pracovní dobu a dobu odpočinku), jaké mají zaměstnanci v hostitelské zemi (pokud jsou tyto pro ně výhodnější), jak je uvedeno v článku 3 směrnice 96/71/ES.

- Aby vyslaní zaměstnanci mohli dokázat, že zůstávají v systému sociálního a zdravotního pojištění země původu, je třeba zažádat o potvrzení formuláře A1 (E101). Potvrzení, či jeho (nejlépe ověřenou) kopii mají mít vyslaní zaměstnanci s sebou. Vyslaní zaměstnanci také musí mít s sebou Evropský průkaz zdravotního pojištění.

- Je třeba zjistit si pravidla pro daně z příjmu podniku i vyslaného zaměstnance a pro daň z přidané hodnoty a postupovat v souladu s nimi.

- Pokud v hostitelské zemi existuje notifikační povinnost pro vyslané zaměstnance, je nutné tyto zaměstnance v souladu s příslušnými pravidly ohlásit. Vyslaní zaměstnanci mají mít doklad o nahlášení s sebou.

- Pokud přeshraničně poskytovaná služba patří v hostitelské zemi mezi regulované profese, je nutné před prvním poskytnutím služby ohlásit kvalifikaci podniku,

v některých případech je nutné podstoupit proceduru ověření kvalifikace. Doklad stvrzující ohlášení (případně ověření) kvalifikace firmy mají mít vyslaní zaměstnanci s sebou.

- **Pokud vyslaní zaměstnanci pobývají v hostitelské zemi déle než 3 měsíce, je třeba je tam nahlásit na policii a zažádat pro ně o přechodný pobyt občana EU.**

- **Ve stavebnictví existuje v řadě zemí (např. v Rakousku či v Německu) institut tzv. dovolenkové pokladny, do něhož musí vysílající zaměstnavatel přispívat, což vyslání značně prodražuje.**

- **Vhodné je, aby vyslaní zaměstnanci měli s sebou kopie pracovních smluv s alespoň částečným překladem do příslušného jazyka (např. překlad pracovní pozice), kopii smlouvy, na jejímž základě se poskytují služby, a doklady o mzdě. Nezbytné také je vést řádně evidenci pracovní doby, přestávek v práci apod.**

1.3 Přeshraniční poskytování služeb osobami samostatně výdělečně činnými (OSVČ)

Další možností, jak lze přeshraničně poskytovat služby v jiné členské zemi je, že OSVČ získá zakázku v jiné zemi EU v oboru, ve kterém podniká v zemi původu. OSVČ vyjede do jiné členské země, zakázku provede a poté se opět vrátí do své země původu. Osoba samostatně výdělečně činná může samozřejmě vysílat své zaměstnance, podmínky jsou popsány v Kapitole 1.2. Kapitola 1.3 se věnuje podmínkám pro poskytování služeb OSVČ, které jsou poněkud odlišné od podmínek pro vysílání pracovníků.

1.3.1 Základní podmínky, které musí být splněny

OSVČ může v jiné členské zemi působit pouze v oborech, ve kterých legálně podniká ve své zemi původu. S živnostenským listem z domovské členské země bez založení živnostenského listu v hostitelské zemi může OSVČ v hostitelské zemi působit pouze dočasně a příležitostně. Pravidla pro posouzení toho, co je dočasné a příležitostné poskytování služeb jsou popsána v Kapitole 1.1. Při poskytování služeb OSVČ se neuplatňuje směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků, ale zabývá se jí směrnice o službách na vnitřním trhu 2006/123/ES[14]. Na OSVČ se nevztahovala přechodné období vyjednaná Německem a Rakouskem, takže od 1. 5. 2011 nedošlo, na rozdíl od vysílání pracovníků v některých oborech, k žádným podstatným změnám pravidel!

Práce OSVČ pouze pro jednoho stálého odběratele je v jiných zemích EU zakázána. Není tedy možné pracovat v zahraničí jako OSVČ na živnostenský list pro jednoho zaměstnavatele, což bývá často běžné, byť ne legální, v České republice.

OSVČ přeshraničně působící v jiné členské zemi musí dodržet následující pravidla:

• Služba je vykonávána na základě smlouvy o dílo, případně na základě objednávky.

• OSVČ má svoje vybavení a nářadí.

14. Směrnice o službách na vnitřním trhu 2006/123/ES - ***http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32006L0123&qid=1396947437640***

- Odměna je sjednána za odvedené dílo, nesmí se používat žádná forma časové odměny.

- OSVČ ručí za vady díla, proto musí být jasně stanoveno, za jakou část díla je odpovědná.

- OSVČ musí být schopna přijímat i jiné zakázky.

- Odběratel nemá zásadní vliv na obsah a způsob provádění služby.

- Odběratel nevydává pokyny a neřídí práci OSVČ.

V České republice je běžné, že vzájemně spolupracují skupiny OSVČ, např. party malířů, zedníků či podlahářů. I v jiných zemích EU může samozřejmě na jednom místě působit více nezávislých OSVČ. Vždy se však musí jednat o skutečně nezávislé OSVČ, to znamená, že každá OSVČ pracuje na svém díle sama, má za něj odpovědnost a nespolupracuje na něm s dalšími OSVČ či zaměstnanci jiných firem. Jinak by se totiž jednalo o nelegální práci. Toto je v některých případech možné bez problémů splnit, např. malíři si rozdělí prostory, které se budou malovat. Někdy je to zcela nesplnitelné, např. není možné, aby jedna osoba instalovala na střechu domu fotovoltaický článek sama bez spolupráce s dalšími osobami. OSVČ nesmí taktéž spolupracovat s vyslanými zaměstnanci jiných firem nebo se zaměstnanci zákazníka.

Krátké shrnutí

OSVČ může v hostitelské zemi bez založení živnosti poskytovat služby pouze dočasně a příležitostně. Musí se vždy jednat o nezávislé OSVČ, u nichž je vždy jasně stanovena jejich odpovědnost za dílo. Vzájemná spolupráce mezi OSVČ či mezi OSVČ a zaměstnanci jiných firem je zakázána.

1.3.2 Sociální a zdravotní pojištění

Pravidla jsou **obdobná jako u vysílání pracovníků**, platí i stejná nařízení, jaká jsou uvedena v Kapitole 1.2.2. V případě OSVČ žádá o vydání formuláře A1 (případně E101) sama OSVČ. Potvrzený formulář A1 obdrží, jestliže shodnou činnost, jakou bude vykonávat v hostitelské členské zemi EU, vykonává ve své zemi původu minimálně po dobu 2 měsíců a po tuto dobu z ní odvádí sociální pojištění do systému země původu. Formulář A1 pro vyslání má opět platnost až 24 měsíců a nelze jej poté prodloužit.

U **souběžné činnosti OSVČ** platí následující pravidla: Na osobu, která obvykle podniká jako OSVČ ve více členských státech EU, se vztahují právní předpisy členského státu bydliště, pokud v tomto státě vykonává podstatnou část své činnosti (minimálně 25 %). V případě, že OSVČ nebydlí v členském státě, v němž vykonává podstatnou část činnosti, vztahují se na ni právní předpisy členského státu, v němž se nachází střed jejího zájmu. Střed zájmu je stanoven s ohledem na všechna hlediska profesní činnosti OSVČ, zejména na místo, kde se nachází stálé a trvalé místo pro její podnikání, a obvyklou povahu nebo dobu trvání vykonávaných činností. Při splnění popsaných podmínek je vydán formulář A1 pro souběh činností o příslušnosti k právním předpisům daným členským státem, obdobně jako u vyslaných pracovníků.

Krátké shrnutí

Pravidla pro platbu sociálního a zdravotního pojištění pro OSVČ jsou obdobná jako u zaměstnanců. Potvrzený formulář A1 je jim vydán, pokud ve své domovské zemi v daném oboru působí minimálně dva měsíce. I u OSVČ je při splnění příslušných podmínek možné získat potvrzený formulář A1 pro souběh činností.

1.3.3 Daně z příjmu a DPH

Pravidla pro daně z příjmu a daň z přidané hodnoty jsou popsána v Kapitolách 1.2.3 a 1.2.4. Postupuje se dle příslušných zákonů o daních z příjmu a smluv o zamezení dvojího zdanění. OSVČ vznikne v druhé zemi povinnost registrovat se a odvádět daň z příjmu, pokud jí tam **vznikne stálá provozovna**. Občas dochází k chybnému výkladu, že se u OSVČ zkoumají stejné podmínky jako u zaměstnanců (tj. především delší doba než 183 dnů v určitém období), tento postup ovšem není správný.

OSVČ přeshraničně poskytující služby nesmí zapomenout, že je třeba dodržovat pravidla pro DPH. Pokud je poskytována služba dle základního pravidla osobám povinným k dani, tak se daň odvádí v zemi, kde má příjemce služby sídlo a daň odvádí příjemce služby. Poskytovatel služby (např. OSVČ) musí příjemci služby předat své daňové identifikační číslo k DPH. V případě, že v té době není plátcem DPH v České republice, může se stát identifikovanou osobou (dle § 6g a následujících zákona o DPH) a získá daňové identifikační číslo pro účely DPH. Stejně tak se může stát identifikovanou osobou v případě přijetí služby z jiné členské země EU dle základního pravidla, aby mohl odvést příslušnou DPH z této služby v ČR.

České OSVČ velice často přeshraničně poskytují stavební služby, tj. služby vztahující se k nemovitostem. V tomto případě je místo plnění tam, kde se nemovitost nachází, tj. v jiné členské zemi. Mnohdy dochází k tomu, že se OSVČ musí v této jiné členské zemi registrovat k DPH, k tomu např. dochází vždy, když je zákazníkem soukromá osoba.

Krátké shrnutí

OSVČ vznikne povinnost registrovat se k dani z příjmu v hostitelské zemi a příslušnou daň tam odvádět, pokud jí v druhé zemi vznikne stálá provozovna. OSVČ musí také dodržovat všechna pravidla týkající se DPH.

1.3.4 Kvalifikační požadavky

OSVČ musí obdobně jako vysílající firmy zjistit (viz Kapitola 1.2.6), zda je profese, kterou bude přeshraničně poskytovat, v hostitelské zemi regulovaná. Seznamy regulovaných profesí pro jednotlivé členské země, které jsou uvedeny na serveru europa.eu (viz Kapitola 1.2.6), nejsou často kompletní. Proto je lepší využívat seznamy regulovaných profesí na stránkách kompetentních institucí odpovědných za kvalifikace v jednotlivých státech. **Seznamy regulovaných profesí** z dostupných národních zdrojů jsou k dispozici zde:

Belgie (anglicky, německy, holandsky, francouzsky)
http://business.belgium.be/en/managing_your_business/regulated_professions/

Bulharsko (i anglicky)
http://mail.nacid.bg/newdesign/qual/?id=23

ČR (česky a anglicky)
http://uok.msmt.cz/uok/ru_list.php

Dánsko (i anglicky)
http://en.iu.dk/recognition/regulated-professions/list-of-regulated-professions

Estonsko (pouze estonsky)
https://www.riigiteataja.ee/akt/13090988

Finsko (i anglicky)
http://www.oph.fi/english/services/recognition/regulated_professions

Francie (i anglicky)
http://www.ciep.fr/en/enic-naricfr/prof_a.php

Chorvatsko (i anglicky)
http://reguliraneprofesije.azvo.hr/en/professions/?fullTree=1

Irsko (anglicky)
http://www.education.ie/en/The-Education-System/Qualifications-Recognition/mrpq_ca_contact_list.pdf

Itálie (i anglicky)
http://www.cimea.it/default.aspx?IDC=132

Kypr (i anglicky)
http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dl/dl.nsf/dmlchart_detail_gr/2844DB2860C5E3A0C2256E86003DBA37?OpenDocument

Litva (i anglicky)
http://www.profesijos.lt/go.php/lit/LR_reglamentuojamosprofesijos_irkompeten/80

Lotyšsko (i anglicky)
http://www.aic.lv/rec/Eng/prof_en/public/index.php

Lucembursko (pouze francouzsky)
http://www.legilux.public.lu/leg/a/archives/2009/0156/a156.pdf

Maďarsko (pouze maďarsky)
http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/32/PDF/2009/17.pdf

Německo (pouze německy)
http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/hwo/gesamt.pdf – Anlage A zákona – od str. 50
http://www.ihk-berlin.de/linkableblob/bihk24/recht_und_steuern/downloads/816208/.28./data/Erlaubnispflichtige_Taetigkeiten-data.pdf - pro licence

Nizozemsko (i anglicky)
http://www.nuffic.nl/en/diploma-recognition/professional-recognition/regulated-professions/?searchterm=list%20of%20regulated%20professions

Polsko (i anglicky)
http://www.nauka.gov.pl/en/recognition-of-professional-qualifications-directive-2005-36-ec/useful-information-for-eu-eea-swiss-professionals-intending-to-work-in-poland.html

Portugalsko (i anglicky)
http://portal.iefp.pt/portal/page?_pageid=177,222075&_dad=gov_portal_iefp&_schema=GOV_PORTAL_IEFP

Rakousko (pouze německy)
http://www.bmwfw.gv.at/Unternehmen/Gewerbe/Documents/Liste%20reglementierte%20Gewerbe.pdf

Rumunsko (pouze rumunsky)
http://cnred.edu.ro/#Profesii-reglementate

Slovensko (slovensky)
https://www.minedu.sk/uznavanie-ukonceneho-vzdelania-zo-zahranicia-na-vykon-regulovaneho-povolania-v-sr/

Slovinsko (pouze slovinsky)
http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti__pdf/evidenca_regul_poklici_dej_190908.pdf

Španělsko (pouze španělsky, příloha X)
http://www.boe.es/boe/dias/2008/11/20/pdfs/A46185-46320.pdf

Švédsko (i anglicky)
http://www.hsv.se/qualificationsrecognition/regulatedprofessions.4.28afa2dc11bdcdc557480002186.html

Velká Británie (anglicky)
http://www.ecctis.co.uk/UK%20NCP/Individuals/Regulated%20Professions%20in%20the%20UK.aspx

V případě přeshraničního poskytování služeb v profesích, které jsou v hostitelské zemi regulované, musí OSVČ výkon služeb ohlásit ještě před jejím započetím. Ohlášení se zasílá na příslušný kompetentní orgán hostitelského členského státu a doplňuje se:

- Dokladem o státní příslušnosti OSVČ - prostá kopie pasu či občanského průkazu.

- Dokladem, že poskytovatel služby je legálně usazen v zemi původu a že zde nemá zakázanou činnost – živnostenský list nebo výpis z živnostenského rejstříku s překladem do příslušného jazyka.

- Pro profese, které jsou v zemi původu regulované, doklady o kvalifikaci s příslušnými překlady.

- Pro profese, které v zemi původu regulovány nejsou, doklad, že OSVČ danou činnost ve své zemi vykonávala minimálně po dobu dvou let v uplynulých deseti letech s příslušnými překlady.

Některé země (např. Maďarsko a Rakousko) požadují originály nebo ověřené kopie a úředně ověřené překlady. Rakousko obvykle navíc vyžaduje také potvrzené Osvědčení o kvalifikaci a výkonu předmětné činnosti v zemi původu (viz Kapitola 2.4).

Ohlášení platí jeden rok, po jeho uplynutí se při dalším přeshraničním poskytování stejné služby zasílá ohlášení znovu, tentokrát, jestliže v mezidobí nedošlo k významným změnám, bez doprovodných dokumentů.

Pokud se jedná o povolání s možnými důsledky na veřejné zdraví nebo bezpečnost, může členský stát požadovat složitější – povolovací proceduru – ověření kvalifikace (viz Kapitola 1.2.6).

Krátké shrnutí

Když chce OSVČ přeshraničně poskytovat služby v profesi, která je v hostitelské zemi regulovaná, musí obvykle před prvním poskytnutím služby zaslat na kompetentní orgán ohlášení kvalifikace s příslušnými dokumenty (výjimkou je Belgie, kdy stačí, že danou činnost ve své domovské zemi legálně vykonává minimálně dva roky v uplynulých deseti letech). V některých specifických případech může být požadováno ověření kvalifikace.

1.3.5 Zapamatujte si

OSVČ přeshraničně poskytující služby v jiné členské zemi EU musí splnit následující podmínky a podstoupit následující procedury – tučně jsou uvedeny podmínky, které nejsou podrobně rozebrány v předchozím textu:

- OSVČ může přeshraničně vykonávat pouze služby, které legálně provádí ve své zemi původu.

- Přeshraničně může poskytovat služby pouze dočasně a příležitostně.

- Přeshraničně může OSVČ poskytovat služby, jenom pokud se skutečně jedná o podnikatele a ne o zastřený vztah zaměstnanec-zaměstnavatel.

- **Jestliže chce přeshraničně poskytovat službu občan třetí země (mimo EU/EHP a Švýcarsko), který je legálně usazen jako OSVČ v ČR, je nutné ověřit si podmínky pro konkrétní hostitelskou zemi.**

- Aby OSVČ mohla dokázat, že zůstává v systému sociálního a zdravotního pojištění země původu, musí si zažádat o potvrzení formuláře A1 (E101), toto potvrzení má mít v zahraničí s sebou stejně tak i Evropský průkaz zdravotního pojištění.

- Je třeba zjistit si pravidla pro daně z příjmu a DPH a postupovat v souladu s nimi.

- Pokud přeshraničně poskytovaná služba patří v hostitelské zemi mezi regulované profese, je nutné před prvním poskytnutím služby ohlásit kvalifikaci OSVČ, v některých případech je nutné podstoupit proceduru ověření kvalifikace. Doklad stvrzující ohlášení (případně ověření) kvalifikace má mít OSVČ s sebou.

- **Pokud bude OSVČ pobývat v hostitelské zemi déle než 3 měsíce, musí se nahlásit na policii a zažádat o přechodný pobyt občana EU.**

- **Vhodné je, aby OSVČ měla s sebou kopii smlouvy (objednávky), na jejímž základě poskytuje služby, živnostenský list s překladem apod.**

2.
Jak správně postupovat v konkrétních příkladech

Pro lepší pochopení celé problematiky bude vysvětlen praktický příklad přeshraničního poskytování služeb. Byla zvolena stavební činnost zedníka, protože tato profese patří mezi typické služby, které se poskytují přeshraničně. Na čtyřech příkladech budou popsány procedury a podmínky jednak pro vysílání pracovníků v oboru zednictví v Německu a Rakousku, a jednak pro přeshraniční poskytování služeb OSVČ – zedníka v Německu a Rakousku.

2.1 Stavební firma chce vyslat zedníky do Německa

Česká stavební firma má možnost získat zakázku od německého občana v Německu – v Sasku, jedná se o rekonstrukci rodinného domu. Na zakázku má být vyslána skupina zedníků – občanů ČR – zaměstnaných u české firmy. Odhadovaná délka rekonstrukce je cca 4 měsíce.

Musí se splnit následující podmínky a procedury:

1. Česká stavební firma provádí rekonstrukce domů v ČR, může tedy obdobné služby poskytovat i přeshraničně. Vyslaní zaměstnanci – občané ČR - nepotřebují pracovní povolení. Pracovní povolení však potřebují zaměstnanci – občané třetích zemí (mimo EU/EHP a Švýcarska) a také občané Chorvatska vyslaní firmou usazenou v ČR. Občané Chorvatska budou potřebovat pracovní povolení při vysílání do Německa a Rakouska v některých oborech – včetně stavebnictví - pravděpodobně do poloviny roku 2020, kdy nejpozději skončí přechodné období ustanovené pro občany těchto zemí v přístupové smlouvě pro Chorvatsko. Firma bude vysílat zaměstnance, se kterými má uzavřenou pracovní smlouvu, což je v souladu s podmínkami pro vysílání pracovníků.

2. Vyslaní pracovníci musí mít minimální pracovní podmínky, jako jsou v hostitelské zemi, jestliže jsou pro ně výhodnější a pokud jsou stanoveny právními předpisy či obecně závaznými kolektivními smlouvami. Seznam německých obecně závazných kolektivních smluv s příslušnými odkazy na jejich znění je

k dispozici zde: *www.zoll.de/DE/Fachthemen/Arbeit/Mindestarbeitsbedingungen/Mindestlohn-Mindestlohngesetz/mindestlohn-mindestlohngesetz.html* (tabulka s minimálními mzdami dle oborů je zde: *http://www.zoll.de/EN/Businesses/Work/Foreign-domiciled-employers-posting/Minimum-conditions-of-employment/Minimum-pay/overview_of_minimum_wages.html?nn=210052&view=render[Standard]*. Mezi obory pokryté těmito smlouvami patří i stavebnictví, je tedy nutné postupovat v souladu s příslušnou kolektivní smlouvou. Např. minimální hodinová mzda stavebního dělníka v Sasku pro rok 2011 se pohybuje kolem 10 €/hodinu. Vysílající podnik musí zaměstnancům poskytnout též příslušné cestovní náhrady dle českého zákoníku práce (viz Kapitola 1.2.1). Normální pracovní doba v Německu je 8 hodin denně (přestávky se do ní nezapočítávají), pět dní v týdnu. Může být prodloužena až na 10 hodin denně s tím, že za dobu 6 měsíců musí být průměrná pracovní doba 8 hodin. Ve stavebnictví je délka dovolené na zotavenou 30 dnů za rok.

3. Na místně příslušné okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ) zažádá vysílající podnik společně s vysílanými zaměstnanci o potvrzení formuláře A1 pro vyslání, na jeho vystavení má OSSZ správní lhůtu 30 dnů. Vyslaní zaměstnanci také potřebují Evropský průkaz zdravotního pojištění a vhodné – nikoliv povinné – je komerční připojištění.

4. Co se týče daní z příjmu, postupuje se především dle příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění 18/1984 Sb. *http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2102*. Vysílající firmě ani vyslaným zaměstnancům s největší pravděpodobností nevznikne povinnost registrovat se a odvádět daň z příjmu i v Německu, kde budou poskytovat služby v délce cca 4 měsíce.

5. U daně z přidané hodnoty je místo plnění tam, kde se nemovitost nachází, tedy v Německu. Protože odběratelem služby je německý spotřebitel, musí se český vysílající podnik registrovat k DPH v Německu, a to na finančním úřadu v Chemnitz. Kontakt: Finanzamt Chemnitz-Süd, Paul-Bertz-Straße 1, 09120 Chemnitz, Tel.: +49 371 279-0, Fax: +49 371 227065, E-mail: poststelle@fa-chemnitz-sued.smf.sachsen.de

6. Vyslané zaměstnance v oborech, u nichž existuje obecně závazná kolektivní smlouva, je nutné před jejich vysláním nahlásit na Bundesfinanzdirektion West, Finanzkontolle Schwarzarbeit, FKS, Wörthstraße 1-3, D-50668 Köln, Fax: +49 221 964870, ohlašovací formulář v němčině, je k dispozici zde (v pravé liště webové stránky): *http://www.zoll.de/DE/Fachthemen/Arbeit/Meldungen-bei-Entsendung/meldungen-bei-entsendung_node.html*.

7. Profese zedníka je v Německu regulovaná, jedná se o profesi - Maurer und Betonbauer - Meister/in – uvedenou v seznamu regulovaných profesí *http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/hwo/gesamt.pdf* (německý zdroj) či *http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=regProf.indexCountry&cId=3 (server europa.eu)*. Vysílající podnik musí učinit ohlášení kvalifikace podniku (ne vyslaných zaměstnanců), procedura je popsaná v Kapitole 1.2.6. Ohlášení doplněné potřebnými doklady se zašle na místně příslušnou řemeslnou komoru v Německu, seznam řemeslných komor i s kontakty je zde: *http://www.zdh.de/handwerksorganisationen/handwerkskammern/adressen.html*. Formulář vhodný k ohlášení kvalifikace v Německu je k dispozici zde: *http://www.hwkno.de/viewDocument?onr=76&id=13243*. Ohlášení doplněné naskenovanými doprovodnými dokumenty může být odesláno i elektronicky.

8. V případě, že vyslaní zaměstnanci budou v Německu pobývat déle než 3 měsíce (což je případ naší firmy), je třeba je v Německu přihlásit na policii a zažádat o přechodný pobyt občana EU.

9. Protože se jedná o vyslané zaměstnance ve stavebnictví, je třeba odvádět příspěvky do dovolenkové pokladny SOKA-BAU, kontakt: SOKA-BAU, Urlaubs- und Lohnausgleichskasse der Bauwirtschaft (ULAK), Zusatzversorungskasse des Baugewerbes AG (ZVK), Wettinerstraße 7, D-65189 Wiesbaden, Tel: +49 800 1200 111, E-Mail: service@soka-bau.de, www.soka-bau.de. Tento příspěvek značně zvyšuje náklady, protože je ve výši cca 15 % hrubé mzdy. Za určitých podmínek je možno žádat příspěvek či jeho část zpět, v některých případech může být i udělena výjimka.

10. Vyslaní zaměstnanci mají mít s sebou potvrzený formulář A1, Evropský průkaz zdravotního pojištění, doklad o tom, že bylo provedeno ohlášení vyslaných zaměstnanců a ohlášení kvalifikace vysílajícího podniku, kopie pracovních smluv s alespoň částečným překladem do němčiny (především název pracovní pozice), doklady o vyplacené mzdě apod. Nezbytné je vést řádně evidenci pracovní doby, přestávek v práci atd.

2.2 Stavební firma chce vyslat zedníky do Rakouska

Česká stavební firma má možnost získat zakázku od rakouského občana v Rakousku, jedná se o rekonstrukci rodinného domu. Na zakázku má být vyslána skupina zedníků – občanů ČR - zaměstnaných u české firmy. Odhadovaná délka rekonstrukce je cca 4 měsíce.

Musí se splnit následující podmínky a procedury:

1. Česká stavební firma provádí rekonstrukce domů v ČR, může tedy obdobné služby poskytovat i přeshraničně. Vyslaní zaměstnanci – občané ČR - nepotřebují pracovní povolení. Pracovní povolení však potřebují zaměstnanci – občané třetích zemí (mimo EU/EHP a Švýcarska) a také občané Chorvatska vyslaní firmou usazenou v ČR (viz Kapitola 2.1, bod 1). Firma bude vysílat své zaměstnance, se kterými má uzavřenou pracovní smlouvu, což je v souladu s podmínkami pro vysílání pracovníků.

2. Vyslaní pracovníci musí mít minimální pracovní podmínky, jako jsou v hostitelské zemi, jestliže jsou pro ně výhodnější a pokud jsou stanoveny právními předpisy či obecně závaznými kolektivními smlouvami. Seznam rakouských obecně závazných kolektivních smluv ve stavebnictví s příslušnými odkazy na jejich znění je k dispozici na této stránce: *http://www.kollektivvertrag.at/cms/KV/KV_1.4/kollektivvertrag-suchen/alphabetische-liste*.

Vysílající podnik musí zaměstnancům poskytnout též příslušné cestovní náhrady dle českého zákoníku práce (viz Kapitola 1.2.1). Na konci března 2011 byl v Rakousku novelizován zákon proti sociálnímu a mzdovému dumpingu, který především značně zpřísňuje sankce za nedodržení minimálních mezd stanovených v obecně závazných kolektivních smlouvách, minimální pokuta začíná na 1 000 €, maximum může dosáhnout až 50 000 €.

3. Na místně příslušné okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ) zažádá vysílající podnik společně s vysílanými zaměstnanci o potvrzení formuláře A1 pro vyslání, na jeho vystavení má OSSZ správní lhůtu 30 dnů. Vyslaní zaměstnanci také potřebují Evropský průkaz zdravotního pojištění a vhodné – nikoliv povinné – je komerční připojištění.

4. Co se týče daní z příjmu, postupuje se především dle příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění 31/2007 Sb. m. s. *http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5063*. Vysílající firmě ani vyslaným zaměstnancům s největší pravděpodobností nevznikne povinnost registrovat se a odvádět daň z příjmu i v Rakousku, kde budou poskytovat služby v délce cca 4 měsíce. Pozor, pokud by se rekonstrukce protáhla na půl roku, tak by vysílající firmě v Rakousku vznikla stálá provozovna a tudíž i povinnost registrovat se a odvádět daň z příjmu i v Rakousku. Tato povinnost by vznikla i vyslaným pracovníkům.

5. U daně z přidané hodnoty je místo plnění tam, kde se nemovitost nachází, tedy v Rakousku. Protože odběratelem služby je rakouský spotřebitel, musí se český vysílající podnik registrovat k DPH v Rakousku, a to na finančním úřadu v Grazu. Kontakt: Finanzamt Graz Stadt, Referat für ausländische Unternehmer, Conrad von Hötzendorfstraße 14-18, 8018 Graz, Tel.: +43 316 8810, Fax: +43 316 81 04 08, E-mail: post.068.fastmk@bmf.gv.at.

6. Všechny zaměstnance vyslané do Rakouska je třeba předem ohlásit, doporučuje se, aby ohlášení bylo provedeno cca 1 týden před vysláním. Formulář je k dispozici zde: *http://formulare.bmf.gv.at/service/formulare/inter-Steuern/pdfs/9999/ZKO3.pdf* (NJ) a zde *http://formulare.bmf.gv.at/service/formulare/inter-Steuern/pdfs/9999/ZKO3-E.pdf* (AJ). Ohlášení se zasílá na adresu ZKO uvedenou nahoře

ve formuláři, ohlášení lze odeslat i elektronicky. Kontakt: Zentrale Koordinationsstelle des Bundesministeriums, für Finanzen für die Kontrolle illegaler Beschäftigung, Finanzamt für den 3. und 11. Bezirk, Erdbergstraße 192-196, 1030 Wien E-Mail: post.zko@bmf.gv.at, Fax: +43 51433/5910069.

7. Profese zedníka je v Rakousku regulovaná, spadá totiž pod činnost Baumeister (stavební mistr) uvedenou v seznamech regulovaných kvalifikací *http://www.bmwfw.gv.at/Unternehmen/Gewerbe/Documents/Liste%20reglementierte%20Gewerbe.pdf* (rakouský zdroj), *http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=regProf.indexCountry&cId=3* (na serveru europa.eu). Vysílající podnik musí požádat o ověření kvalifikace podniku, protože pro činnost stavebního mistra se v Rakousku vyžaduje složitější procedura – ověření kvalifikace. Žádost (k dispozici na *http://www.bmwfw.gv.at/Unternehmen/Gewerbe/Seiten/GewerbeausuebungdurchUnternehmenausanderenEUEWR-Staaten.aspx* se odešle na Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend, Abteilung I/5a, Stubenring 1, A-1011 Wien. Doplní se originály či ověřenými kopiemi dokladů o legálním usazení vysílajícího podniku v domovské zemi, o kvalifikaci a občanství odpovědné osoby. Vše kromě dokladu o občanství musí být také úředně přeloženo do němčiny. Rakouské ministerstvo zašle své vyjádření nejpozději do 2 měsíců od podání žádosti. Za ověření kvalifikace právnické osoby se v Rakousku platí správní poplatek ve výši cca 100 €.

8. V případě, že vyslaní zaměstnanci budou v Rakousku pobývat déle než 3 měsíce (což je případ naší firmy) je třeba je v Rakousku přihlásit na policii a zažádat o přechodný pobyt občana EU.

9. Protože se jedná o vyslané zaměstnance ve stavebnictví, je třeba odvádět příspěvky do dovolenkové pokladny BUAK, kontakt: BUAK, Kliebergasse 1A, 1050 Wien, Tel.: +43 579 579 5000, Fax: +43 579 579 95099, E-mail: kundendienst@buak.at, www.buak.at. Za určitých podmínek je možno žádat příspěvek či jeho část zpět, v některých případech může být i udělena výjimka. Nahlášení do dovolenkové pokladny zpravidla provádí ZKO při spolkovém Ministerstvu financí, úřad na který se zasílá ohlášení vyslaných zaměstnanců (viz bod 6).

10. Vyslaní zaměstnanci mají mít s sebou potvrzený formulář A1, Evropský průkaz zdravotního pojištění, doklad o tom, že bylo provedeno ohlášení vyslaných zaměstnanců, potvrzení, že v Rakousku byla ověřena kvalifikace vysílajícího podniku, kopie pracovních smluv s alespoň částečným překladem do němčiny (především název pracovní pozice), doklady o vyplacené mzdě apod. Nezbytné je vést řádně evidenci pracovní doby, přestávek v práci apod.

2.3 OSVČ chce zedničit v Německu

Česká OSVČ – zedník podnikající v tomto oboru již 5 let - má možnost získat zakázku od německého občana v Německu, jedná se o drobné zednické práce při rekonstrukci rodinného domu. Odhadovaná délka je cca 1 měsíc.

Musí splnit následující podmínky a procedury:

1. Česká OSVČ běžně provádí zednické služby v České republice, takže je může poskytovat dočasně a příležitostně i v jiné zemi. Je nutné, aby OSVČ měla zakázky od různých zadavatelů a nesmí na zakázce úzce spolupracovat s jinými OSVČ či vyslanými zaměstnanci (viz Kapitola 1.3.1). Pozor, pokud by OSVČ byla občanem třetí země (mimo EU/EHP a Švýcarsko), potřebovala by v Německu pracovní povolení a příslušné povolení k pobytu.

2. Na místně příslušné OSSZ si OSVČ zažádá o potvrzení formuláře A1 pro vyslání, správní lhůta na toto potvrzení je 30 dnů. S vydáním potvrzení by neměl být žádný problém, protože OSVČ působí v ČR v daném oboru déle než 2 měsíce a déle než tuto dobu odvádí platby sociálního pojištění do českého systému. Vezme si i Evropský průkaz zdravotního pojištění, může si navíc sjednat nepovinné komerční připojištění.

3. U daní z příjmu postupuje dle smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Německem *http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type*

=c&id=2102. Pokud by OSVČ v Německu vznikla stálá provozovna, vznikla by jí tam také povinnost registrovat se a odvádět daň z příjmu. Na základě uvedeného příkladu by jí tato povinnost vzniknout neměla.

4. U služeb vztahujících se k nemovitostem je místo plnění pro DHP tam, kde se nemovitost nachází, tedy v Německu. Protože odběratelem služby v Německu je spotřebitel, musí se česká OSVČ v Německu přihlásit k DPH na finančním úřadě v Chemnitz (viz Kapitola 2.1, bod 5) a příslušnou daň tam odvést.

5. Profese zedníka je v Německu regulovaná (viz Kapitola 2.1), OSVČ musí tedy ohlásit výkon své činnosti v Německu ještě před začátkem poskytování služeb. Ohlášení zašle na místně příslušnou řemeslnou komoru do Německa (bližší informace jsou k dispozici v Kapitole 2.1) a doplní příslušnými dokumenty:

    a. kopií dokladu o kvalifikaci s překladem do němčiny,

    b. kopií dokladu o legálním podnikání v ČR – živnostenský list či výpis z živnostenského rejstříku - s překladem do němčiny,

    c. kopií pasu či občanského průkazu.

6. OSVČ má mít s sebou potvrzený formulář A1, Evropský průkaz zdravotního pojištění, doklad o tom, že bylo zasláno ohlášení kvalifikace, živnostenský list (či jeho kopii) nebo výpis z živnostenského listu s překladem do němčiny, kopii smlouvy, na jejímž základě službu poskytuje apod.

2.4 OSVČ chce zedničit v Rakousku

Česká OSVČ – zedník podnikající v tomto oboru již 5 let - má možnost získat zakázku od rakouského občana v Rakousku, jedná se o drobné zednické práce při rekonstrukci rodinného domu. Odhadovaná délka je cca 1 měsíc.

Musí splnit následující podmínky a procedury:

1. Česká OSVČ běžně provádí zednické služby v České republice, takže je může poskytovat dočasně a příležitostně i v jiné zemi. Je nutné, aby OSVČ měla zakázky od různých zadavatelů a nesmí na zakázce úzce spolupracovat s jinými OSVČ či vyslanými zaměstnanci (viz Kapitola 1.3.1). Pozor, pokud by OSVČ byla občanem třetí země (mimo EU/EHP a Švýcarsko), potřebovala by v Rakousku pracovní povolení a příslušné povolení k pobytu.

2. Na místně příslušné OSSZ si OSVČ zažádá o potvrzení formuláře A1 pro vyslání, správní lhůta na toto potvrzení je 30 dnů. S vydáním potvrzení by neměl být žádný problém, protože OSVČ působí v ČR v daném oboru déle než 2 měsíce a déle než tuto dobu odvádí platby sociálního pojištění do českého systému. Vezme si i Evropský průkaz zdravotního pojištění, může si navíc sjednat nepovinné komerční připojištění.

3. U daní z příjmu postupuje dle smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Rakouskem *http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5063*. Pokud by OSVČ v Rakousku vznikla stálá provozovna, vznikla by jí tam také povinnost registrovat se a odvádět daň z příjmu. Na základě uvedeného příkladu by jí tato povinnost vzniknout neměla. Pozor, v případě, že by OSVČ v Rakousku měla zakázky, které by dohromady trvaly déle než 6 měsíců v jakémkoliv dvanáctiměsíčním období, tak by jí v Rakousku vznikla povinnost přihlásit se a odvádět daně z příjmu i v Rakousku od samého počátku poskytování služeb.

4. U služeb vztahujících se k nemovitostem je místo plnění pro DPH tam, kde se nemovitost nachází, tedy v Rakousku. Protože odběratelem služby v Rakousku je spotřebitel, musí se česká OSVČ v Rakousku přihlásit k DPH na finančním úřadu v Grazu (viz Kapitola 2.2, bod 5) a příslušnou daň tam odvést.

5. Profese zedníka je v Rakousku regulovaná (viz Kapitola 2.2), patří pod činnost stavebního mistra (Baumeister), u níž je vyžadováno ověření kvalifikace. Rakousko obvykle vyžaduje, aby osoba samostatně výdělečně činná měla Osvědčení o odborné kvalifikaci a výkonu předmětné činnosti v ČR potvrzené Minister-

stvem průmyslu a obchodu. Formulář ke stažení je k dispozici zde: *http://www.mpo.cz/dokument46454.html*. Vydání osvědčení trvá maximálně 1 měsíc a je zpoplatněno (1000,- Kč). Osvědčení je třeba úředně přeložit do němčiny a zaslat spolu s dalšími dokumenty (viz Kapitola 1.3.4) a s formulářem ohlášení kvalifikace do Rakouska. Formulář ke stažení je k dispozici zde: *http://www.bmwfw.gv.at/Unternehmen/Gewerbe/Seiten/GewerbeausuebungdurchUnternehmenausanderenEUEWR-Staaten.aspx*. Rakouské ministerstvo oznámí své rozhodnutí do 2 měsíců od podání žádosti. Za ověření kvalifikace fyzické osoby se v Rakousku platí správní poplatek kolem 50 €. Rakousko bohužel obvykle požaduje Osvědčení o odborné kvalifikaci a výkonu předmětné činnosti ze země původu i pro pouhé ohlášení kvalifikace.

6. OSVČ má mít s sebou potvrzený formulář A1, Evropský průkaz zdravotního pojištění, doklad o tom, že jeho kvalifikace byla ověřena, živnostenský list (či jeho kopii) nebo výpis z živnostenského listu s překladem do němčiny, kopii smlouvy, na jejímž základě službu poskytuje.

3.
Seznam informačních zdrojů a internetových odkazů

• European Tax Handbook 2011, Ola van Boeijen-Ostaszewska, Amsterdam, IBFD, 2011

• Výklad smluv o zamezení dvojího zdanění, Magdaléna Vyškovská, Praha, Wolters Kluwer ČR, 2010

• DPH při přeshraničním poskytování služeb v EU, Aktualizované a doplněné vydání 2010, Marek Reinoha, Plzeň, BIC Plzeň, podnikatelské a inovační centrum, 2010

• Kvalifikovaně na kvalifikace, Evropa bez bariér, Jana Kváčová, Marie Pavlů, Jitka Ryšavá, Michal Ševera, Jiří Šourek, Praha, SMG, s. r. o., 2009

• Aktualizovaná a rozšířená pravidla pro volný pohyb služeb a svobodu usazování v EU, Kateřina Joklová, Vladimír Kváča, Jana Kváčová, Jitka Ryšavá, Jiří Šourek, Praha, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, 2008

• Příručka k provedení směrnice o službách, Lucemburk, Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007

Legislativa EU

Legislativa EU na serveru europa.eu
http://eur-lex.europa.eu/

Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie
http://www.euroskop.cz/gallery/54/16350-konsolidovane.pdf

Směrnice o vysílání pracovníků 96/71/ES
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:31996L0071&qid=1396947376853

Nová směrnice 2014/67/EU o prosazování směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1411542590116&uri=CELEX:32014L0067

Směrnice o službách na vnitřním trhu 2006/123/ES
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32006L0123&qid=1396947437640

Směrnice o společném systému daně z přidané hodnoty 2006/112/ES
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32006L0112&qid=1396946924387

Směrnice o uznávání odborných kvalifikací 2005/36/ES
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32005L0036&qid=1396947240746

Nařízení 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0883&qid=1396947313180

Nařízení 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení 883/2004
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32009R0987&qid=1396947491562

Nařízení 1231/2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení 883/2004 a nařízení 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32010R1231&qid=1396947546638

Legislativa ČR

Zákon 262/2006 Sb., zákoník práce v platném znění
http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zakonik-prace/

Zákon 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb
http://www.mpo.cz/zprava67765.html

Zákon 586/1992 Sb., o daních z příjmu v platném znění
http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/

Zákon 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v platném znění
http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dph/

Zákon 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace v platném znění
http://www.msmt.cz/uploads/uznavani_kvalifikaci_a_vzdelani/Vyhlaseni_uplneho_zneni_final.doc

Ohlášení vyslaných pracovníků

Formulář pro ohlášení vyslaných pracovníků do Rakouska (německy)
http://formulare.bmf.gv.at/service/formulare/inter-Steuern/pdfs/9999/ZKO3.pdf

Formulář pro ohlášení vyslaných pracovníků do Rakouska (anglicky)
http://formulare.bmf.gv.at/service/formulare/inter-Steuern/pdfs/9999/ZKO3-E.pdf

Formulář pro ohlášení vyslaných pracovníků do Německa – v pravé liště stránky (německy)
http://www.zoll.de/DE/Fachthemen/Arbeit/Meldungen-bei-Entsendung/meldungen-bei-entsendung_node.html

Formulář pro ohlášení vyslaných pracovníků do Německa – v pravé liště stránky (anglicky)
http://www.zoll.de/EN/Businesses/Work/Foreign-domiciled-employers-posting/Obligatory-notification-workers-posted/obligatory-notification-workers-posted.html

Formulář pro ohlášení vyslaných pracovníků do Německa – v pravé liště stránky (francouzsky)
http://www.zoll.de/FR/Entreprises/Circulation-des-marchandises/Importations/Douanes-et-impots/Declaration-sommaire-entree/Depot-de-la-declaration-sommaire-entree-et-notification-arrivee/depot-de-la-declaration-sommaire-entree-et-notification-arrivee.html

Formulář pro ohlášení vyslaných pracovníků do Francie (francouzsky s anglickým překladem)
http://travail-emploi.gouv.fr/informations-pratiques,89/formulaires,55/etrangers-en-france,69/detachement-de-travailleurs,9542.html

Seznam úřadů práce ve Francii, kam se zasílá ohlášení vyslaných pracovníků – dole pod textem (francouzsky)
http://direccte.gouv.fr/la-direccte-un-interlocuteur-unique-pour-les-entreprises.html

Portál na ohlašování vyslaných pracovníků a OSVČ v Belgii (anglicky, německy, francouzsky a vlámsky)
http://www.limosa.be/

Ohlašování vyslaných zaměstnanců na Slovensko (slovensky)
http://www.upsvar.sk/sluzby-zamestnanosti/zamestnavanie-cudzincov/zamestnavanie-obcanov-eu-ehp.html?page_id=272203

Ohlašování vyslaných zaměstnanců na Slovensko (anglicky)
http://www.upsvar.sk/sluzby-zamestnanosti/zamestnavanie-cudzincov.html?page_id=272197&lang=en

Seznamy regulovaných profesí

Seznamy regulovaných profesí v zemích EU/EHP (anglicky, německy, francouzsky)
http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=regProf.home

Belgie (anglicky, německy, holandsky, francouzsky)
http://business.belgium.be/en/managing_your_business/regulated_professions/

Bulharsko (i anglicky)
http://mail.nacid.bg/newdesign/qual/?id=23

ČR (česky a anglicky)
http://uok.msmt.cz/uok/ru_list.php

Dánsko (i anglicky)
http://en.iu.dk/recognition/regulated-professions/list-of-regulated-professions

Estonsko (pouze estonsky)
https://www.riigiteataja.ee/akt/13090988

Finsko (i anglicky)
http://www.oph.fi/english/services/recognition/regulated_professions

Francie (i anglicky)
http://www.ciep.fr/en/enic-naricfr/prof_a.php

Chorvatsko (i anglicky)
http://reguliraneprofesije.azvo.hr/en/professions/?fullTree=1

Irsko (anglicky)
http://www.education.ie/en/The-Education-System/Qualifications-Recognition/mrpq_ca_contact_list.pdf

Itálie (i anglicky)
http://www.cimea.it/default.aspx?IDC=132

Kypr (i anglicky)
http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dl/dl.nsf/dmlchart_detail_gr/2844DB2860C5E3A0C2256E86003DBA37?OpenDocument

Litva (i anglicky)
http://www.profesijos.lt/go.php/lit/LR_reglamentuojamosprofesijos_irkompeten/80

Lotyšsko (i anglicky)
http://www.aic.lv/rec/Eng/prof_en/public/index.php

Lucembursko (pouze francouzsky)
http://www.legilux.public.lu/leg/a/archives/2009/0156/a156.pdf

Maďarsko (pouze maďarsky)
http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/32/PDF/2009/17.pdf

Německo (pouze německy)
http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/hwo/gesamt.pdf – Anlage A zákona – od str. 50
http://www.ihk-berlin.de/linkableblob/bihk24/recht_und_steuern/downloads/816208/.28./data/Erlaubnispflichtige_Taetigkeiten-data.pdf - pro licence

Nizozemsko (i anglicky)
http://www.nuffic.nl/en/diploma-recognition/professional-recognition/regulated-professions/?searchterm=list%20of%20regulated%20professions

Polsko (i anglicky)
http://www.nauka.gov.pl/en/recognition-of-professional-qualifications-directive-2005-36-ec/useful-information-for-eu-eea-swiss-professionals-intending-to-work-in-poland.html

Portugalsko (i anglicky)
http://portal.iefp.pt/portal/page?_pageid=177,222075&_dad=gov_portal_iefp&_schema=GOV_PORTAL_IEFP

Rakousko (pouze německy)
http://www.bmwfw.gv.at/Unternehmen/Gewerbe/Documents/Liste%20reglementierte%20Gewerbe.pdf

Rumunsko (pouze rumunsky)
http://cnred.edu.ro/#Profesii-reglementate

Slovensko (slovensky)
https://www.minedu.sk/uznavanie-ukonceneho-vzdelania-zo-zahranicia-na-vykon-regulovaneho-povolania-v-sr/

Slovinsko (pouze slovinsky)
http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti__pdf/evidenca_regul_poklici_dej_190908.pdf

Španělsko (pouze španělsky, příloha X)
http://www.boe.es/boe/dias/2008/11/20/pdfs/A46185-46320.pdf

Švédsko (i anglicky)
http://www.hsv.se/qualificationsrecognition/regulatedprofessions.4.28afa2dc11bdcdc557480002186.html

Velká Británie (anglicky)
http://www.ecctis.co.uk/UK%20NCP/Individuals/Regulated%20Professions%20in%20the%20UK.aspx

Další informace týkající se ohlášení kvalifikace

Kontaktní místa pro kvalifikace v zemích EU/EHP (anglicky)
http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/contact/national_contact_points_en.htm

Seznam řemeslných komor, kam se zasílá ohlášení kvalifikace v Německu (německy)
http://www.zdh.de/handwerksorganisationen/handwerkskammern/adressen.html

Ohlašovací formulář pro Německo (německy)
http://www.hwkno.de/viewDocument?onr=76&id=13243

Ohlašovací formuláře pro Rakousko – dole pod článkem (německy)
http://www.bmwfw.gv.at/Unternehmen/Gewerbe/Seiten/GewerbeausuebungdurchUnternehmenausanderenEUEWR-Staaten.aspx

Osvědčení o odborné kvalifikaci a výkonu předmětné činnosti v ČR
http://www.mpo.cz/dokument46454.html

Informace týkající se daní

Přehled smluv o zamezení dvojího zdanění, které ČR uzavřela
http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv/2013/prehled-platnych-smluv-ceske-republiky-o-10203

Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a SRN 18/1984 Sb.
http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2102

Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Rakouskem 31/2007 Sb. m. s.
http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=5063

Další informace důležité pro přeshraniční poskytování služeb

Česká správa sociálního zabezpečení – informace o sociálním pojištění v EU
http://www.cssz.cz/cz/evropska-unie/

Centrum mezistátních úhrad – informace o zdravotním pojištění
http://www.cmu.cz/

Portál pro podnikání a export
http://www.businessinfo.cz/

Společné stránky sítě Enterprise Europe Network v ČR
www.een.cz

Stránky sítě Enterprise Europe Network při Centru pro regionální rozvoj ČR
www.crr.cz/een

Stránky sítě Enterprise Europe Network – společné pro celou síť (anglicky)
http://een.ec.europa.eu/

Minimální mzdy v různých zemích (anglicky)
http://www.fedee.com/minwage.html

Minimální mzdy v Německu (německy)
http://www.zoll.de/DE/Fachthemen/Arbeit/Mindestarbeitsbedingungen/Mindestlohn-Mindestlohngesetz/mindestlohn-mindestlohngesetz.html

Minimální mzdy stanovené obecně závaznými kolektivními smlouvami v Německu (anglicky)
http://www.zoll.de/EN/Businesses/Work/Foreign-domiciled-employers-posting/Minimum-conditions-of-employment/Minimum-pay/overview_of_minimum_wages.html?nn=210052&view=render[Standard]

Obecně závazné kolektivní smlouvy v Rakousku (německy)
http://www.kollektivvertrag.at/cms/KV/KV_1.4/kollektivvertrag-suchen/alphabetische-liste

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Evropská
komise

Enterprise Europe Network
Centrum pro regionální rozvoj ČR

Vinohradská 46, 120 00 Praha 2 | pracoviště: Ve Struhách 27, 160 00 Praha 6
+420 234 006 231 | een@crr.cz

www.een.cz | www.crr.cz/een